



SOŁECKA STRATEGIA ROZWOJU WSI WĘGIERCE POMIARKI w Gminie Tarnówka

na okres
luty 2024 r. - luty 2029 r.



Dokument sporządzony przez przedstawicieli
Grupy Odnowy Wsi:

Jolanta Zając-Kocikowska

Joanna Zając

Wojciech Zając

Jan Zając

z udziałem moderatorów:

Ewa Jankowiak

Mirostawa Woźniak

Luty 2024 rok

*Nim zagłębisz się w lekturę
Dokumentu oto tego
Tych słów kilka wyjaśnienia
Jak powstawał i dlaczego.*

*Jest to owoc ciężkiej pracy
Wyciskającej siódme poty,
Bo mieszkańcy owych wiosek
Chętni byli do roboty.*

*Na warsztatach w lutym
Pracowali bez wytchnienia,
Bowiem mają aspiracje
Wioski swojej ulepszenia.*

*Ta strategia to zaledwie
Jeden krok do tego celu.
Wszyscy mamy tu świadomość,
Ze tych kroków trzeba wielu.*

*Na początek przedstawimy
Tej strategii zapis treści.
Czyli to, z czego się składa
I co w niej się mieści.*

*Przed szkoleniem
odbyło się spotkanie,
taka wizja lokalna-
tak na rozruszanie.*

*A jeszcze przed wizją
Zadanie domowe:
Analiza zasobów-
Czas pomęczyć głowę.*

*Dokument obszerny,
Pojemność niemała,
Więc koordynatora
Pomoc się przydała.*

*Dzień pierwszy-dwie analizy:
SWOT i potencjału.
Przemiał wsi zasobów
Dogłębnie ... pomału...*

*Na koniec dnia pierwszego
Nasza wizja wsi:
Czyli jaką by być miała,
Jaką nam się śni.*

*Ostro już zmęczeni-
Było trochę tego,
Skończyliśmy, by wrócić
Dnia już następnego.*

*A cóż to nam przyniósł
Kolejny dzień nowy?
Tego dnia dwa plany:
długo i krótkoterminowy.*

*To chyba by było na tyle
Co do zawartości.
Jeszcze tylko załączniki,
Te dopełnią całości.*

*Wśród nich Grupy Odnowy
Tak jakby ocena...
Kogoś z zewnątrz
więc dająca świeżego spojrzenia*

*Cóż niejeden mógłby spytać:
Po co nam strategia owa?
Mamy gminną, mamy POM-y
Czy potrzebna jeszcze nowa?
TAK! Gdyż ta będzie wyjątkowa!*

*Cóż w tej więc wyjątkowego?
Czym ta będzie się różniła?
Tę właściwie w 100%
Grupa Odnowy Wsi stworzyła.*

*Ta z oddolnych inicjatyw.
Ludzi, co tu zamieszkują.
Odzwierciedla ich pragnienia,
Co by chcieli i co czują.*

*Dodatkowym zaś czynnikiem,
Który skłonił do pisania
Był sam Urząd Marszałkowski,
Pomógł on w podjęciu zdania.*

*Urząd kusi gminy
moderatorami.
Za ich udział dodatkowo
obdarza punktami.*

SPIS TREŚCI:

	STRONA
1. WPROWADZENIE	6
2. KARTA DIAGNOZY	7
3. ANALIZA ZASOBÓW	13
4. ANALIZA SWOT	20
5. ANALIZA POTENCJAŁU	23
6. WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI	27
7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY	28
8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY	29



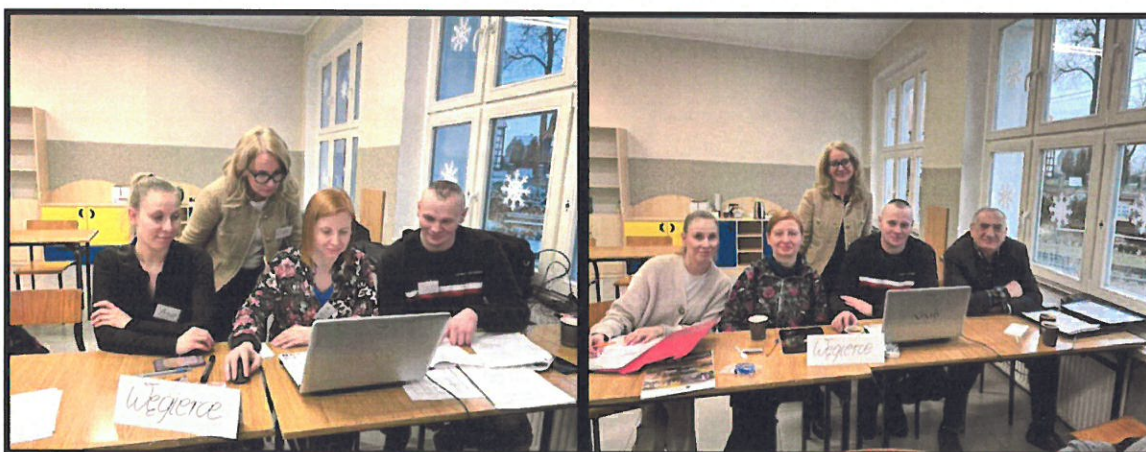
Tablica informacyjna sołectwa

1. WPROWADZENIE

Niniejszy dokument powstał w wyniku prac zespołu osób członków Grupy Odnowy Wsi - **sołectwa Węgiec**, biorących udział w warsztatach w Zespole Szkół w Tarnówce w ramach programu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”. Strategia określa drogę do wyznaczonego celu, jakim jest poprawa warunków życia w sołectwie. Służy jego rozwojowi poprzez uporządkowanie działań podejmowanych przez różne grupy społeczności lokalnej. Ma **charakter integracyjny** w stosunku do mieszkańców, organizacji pozarządowych oraz urzędu gminy.

W toku prac nad strategią rozwoju wsi zrealizowano następujące zadania:

- Przeprowadzono analizę zasobów, które uświadomiły grupie, co ma jej wieś, czym dysponuje i jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju społeczności.
- Przeprowadzono analizę SWOT dla wsi, która określa jej **mocne i słabe** strony, występujące **szanse i zagrożenia** dla jej rozwoju.
- Sformułowano **wizję** hasłową i opisową - opis stanu miejscowości i jej społeczności lokalnej, jaki chcemy osiągnąć.
- Zaproponowano listę kluczowych zadań do realizacji w horyzoncie: krótkoterminowym oraz długoterminowym. Oba plany prowadzą do urzeczywistnienia zawartej w strategii wizji, wskazują w jaki sposób i jakimi środkami będziemy starali się ją osiągnąć.



*Grupa Odnowy Wsi w czasie warsztatów opracowania Sołeckiej Strategii Rozwoju
Zespół Szkół w Tarnówce w dniach 09-10.II.2024 r.*

SOLECKA STRATEGIA ROZWOJU – sołectwa WĘGIERCE wypracowana przez GOW
na warsztatach w ramach programu UMWW - „Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+”

2. KARTA DIAGNOZY ZAAWANSOWANIA ODNOWY WSI
wraz ze sprawozdaniem z wizji w terenie

Gmina: Tarnówka

Sołectwo: Węgierce

Liczba mieszkańców: 217 osób

Faza odnowy	Zakres działań	*	Rozwój organizacyjny	*	Sterowanie rozwojem	*
A Inicjalna	brak działań		istnieje tylko rada sołecka/brak organizacji, brak wyodrębnionych jednostek samorządu pomocniczego w mieście		brak planowania działań w wymiarze całej wsi/miejscowości	
	działania fragment. lub dotyczące wąskiej grupy		rozproszone działanie organizacji			
	działania spontaniczne					
	porządkowanie wsi/miejscowości					
	projekty startowe (z programu krótkoterminowego)			zawiązana grupa odnowy wsi/miejscowości	x	opracowanie planu i programu odnowy dla całej wsi/miejscowości
przekonywanie mieszkańców do idei odnowy wsi/miejscowości i integrowanie wokół pierwszych przedsięwzięć			podjmuje się kroki na rzecz skoordynowania działań organizacji we wsi/miejscowości		planowanie w krótkim horyzoncie czasowym	

B Początkowa	różnorodne projekty (z programu długoterminowego) nastawione na usunięcie podstawowych barier i zaspokojenie głównych potrzeb	x	liczna grupa odnowy wsi/ miejscowości (skupia przedstawicieli organizacji i instytucji)	systematyczne planowanie działań, (np. roczne plany rzeczowo-finansowe, kalendarze imprez)	x	
						zawiązane stowarzyszenie na rzecz rozwoju (odnowy) wsi/ miejscowości
C Zaawansowana	pobudzenie mieszkańców do odnowy własnych posesji		skoordynowane działanie organizacji obecnych we wsi/ w miejscowości	proste instrumenty komunikacji wewnętrznej	x	
	projekty jakościowo zmieniające kluczowe obszary życia oraz kształtujące strukturę wsi/ miejscowości		„koalicja” organizacji i instytucji na rzecz odnowy wsi/ miejscowości	projektowanie działań (projekty)		
	projekty wyróżniające wieś/ miejscowość, kształtuje się centrum wiejskie/ miejscowości		liczne stowarzyszenie odnowy wsi/ miejscowości	pozyskiwanie środków zewnętrznych		
	powszechne zaangażowanie mieszkańców w projekty publiczne		animacja aktywności poszczególnych grup mieszkańców	systematyczne planowanie rozwoju (aktualizowanie planu i programu odnowy wsi/ miejscowości)	x	
	powszechna odnowa prywatnych posesji				rozwnięta komunikacja wewnętrzna	
					promocja wsi/ miejscowości	

D Całociowa	lokalnie oraz regionalnie powiązane ze sobą projekty wywołujące efekt synergiczny (nacisk na tworzenie miejsc pracy)	Stowarzyszenie odnowy wsi/miejscowości instytucją rozwoju lokalnego (Centrum Aktywności Lokalnej), rozwój wsi/miejscowości oparty na aktywności kluczowych grup mieszkańców (rolników, przedsiębiorców, młodzieży, kobiet) i stowarzyszeń	kompleksowe i szczegółowe planowanie przestrzenne
	ukształtowane „centrum wiejskie” / centrum miejscowości		powszechny udział grup mieszkańców w strategicznym planowaniu rozwoju
	świadome kształtowanie czynników rozwoju (np. wykorzystania odnawialnych energii)		rozwinięta promocja oraz komunikacja z otoczeniem
	projekty kreujące „wieś/miejscowość tematyczną”		instrumenty wsparcia działań prywatnych
	dostosowanie projektów prywatnych do programu odnowy wsi/miejscowości		

Wstaw X gdy spełnia warunek

Sprawozdanie z wizji w terenie

Wizję lokalną przeprowadzono w sołectwie Węgierce dnia 08.02.2024 r.

Uczestnicy: Sołtys – Wojciech Zajac

Węgierce - niewielkie sołectwo położone w województwie wielkopolskim, w powiecie złotowskim, w gminie Tarnówka, liczące 217 mieszkańców (Węgierce 108 mieszkańców i osada Pomiarki 109 mieszkańców). Główny szlak komunikacyjny to droga powiatowa nr 1042P (łączyca Miasto Złotów z drogą krajową nr 11) oraz 1043P (łączyca Miasto Krajenka z drogą wojewódzka nr 189), częściowo z infrastrukturą okołodrogową, w centrum oświetlenie i jednostronny chodnik. Od głównej arterii odchodzi jedna droga gmina publiczna nr 105005P (bitumiczna, bez chodnika, częściowo oświetlona) oraz kilka dróg wewnętrznych. Zabudowa sołectwa jest zróżnicowana. W miejscowości Węgierce stanowią ją przede wszystkim domki jednorodzinne i zabudowania gospodarskie, usytuowane wzdłuż dwóch dróg, w zwartej formie, po obu stronach ulicy. Typ wsi ulicówka. Pomiarki to typowa zabudowa popegeerowska. Znajdziemy tam jeden blok i jednakowe domki bliźniacze. Swoistym centrum kulturalnym sołectwa jest świetlica wiejska wraz z przyległym zagospodarowanym terenem, na którym znajdziemy plac zabaw, boisko oraz dużą wiatę bielską. W Pomiarkach znajduje się mała wiatka, plac zabaw oraz zabytkowy dworek, stanowiący własność prywatną - obecnie siedziba firmy. Brakuje tu sklepu spożywczego, funkcjonuje jedynie handel obwoźny artykułów spożywczych i pieczywa. Sołectwo jest zwodociagowane i skanalizowane. We wsi prężnie działa niesformalizowana Grupa Odnowy Wsi. Miejscowość korzysta z funduszu sołeckiego i wparcia gminy, poprzez którą pozyskuje środki zewnętrzne.

Z przeprowadzonej wizji w terenie sporządzono dokumentację fotograficzną (płyta CD).

Data: 08.02.2024 r.

Sporządziły: Ewa Jankowiak, Mirosława Woźniak



Architektura wsi Węgierce



Miejsce kultu religijnego



Świetlica wiejska



Miejsce integracji i rekreacji
mieszkańców



Tablica upamiętniająca powstanie
miejscowości



Architektura osady Pomiarki



Miejsce kultu religijnego
w Pomiarkach



Miejsce spotkań i rekreacji



Budynek dawnej szkoły
w Węgiercach



Dwór z XIX w. w Pomiarkach

3. ANALIZA ZASOBÓW

Analiza zasobów służy uświadomieniu sobie, co mamy i określeniu, jakie znaczenie mają te dobra dla dalszego rozwoju wsi/miejscowości. Wynikiem analizy zasobów jest spis dóbr materialnych i niematerialnych będących w posiadaniu społeczności lokalnej, które mogą być wykorzystane obecnie, bądź w przyszłości w realizacji przedsięwzięć odnowy wsi. Analiza zasobów przeprowadzona jest według ujednoliczonego schematu. Znaczenie każdego z zasobów podlega ocenie, która wykorzystywana jest w dalszych analizach.

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ I				
RODZAJ ZASOBU *	Opis (<i>nazwanie</i>) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
PRZYRODNICZY				
walory krajobrazu, rzeźby terenu	Teren urozmaicony, w większości nizinny, poprzecinany kanałami i stawami		X	
stan środowiska	Czyste powietrze			X
walory klimatu	Umiarkowany		X	
walory szaty roślinnej	Przeważają uprawy rolne i sady			X
cenne przyrodniczo obszary lub obiekty	Łąki z bogatą przyrodą i zwierzyzną polną i leśną		X	
świat zwierzęcy (ostoje, siedliska)	Na podmokłych łąkach i pastwiskach żyje wiele lisów, dzików, zajęcy, daniele, na polach nierzadkim widokiem są spore stada saren i łabędzi		X	
wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)	Ciek wodny: Kanał Sokoleński, 7 stawów retencyjnych ppoż.		X	
wody podziemne				
gleby	Umiarkowane, przewaga gleb lekkich. Klasa IV-V		X	

kopaliny				
walory geotechniczne				
KULTUROWY				
walory architektury	<p>Sołectwo składające się z dwóch miejscowości: Węgierce, którą zamieszkuje 108 osób i osada Pomiarki z 109 mieszkańcami.</p> <p>Wieś Węgierce charakteryzuje się zwartą zabudową, z pofolwarcznymi budynkami i zabudową szachulcową.</p> <p>Pomiarki – typ zabudowy ulicówka, zabudowania po byłym PGR (wielorodzinne)</p>		x	
walory przestrzeni wiejskiej publicznej	<p>Częściowo zagospodarowany teren przy świetlicy wiejskiej.</p> <p>Stary szlak – nasyp kolejowy częściowo utwardzony</p>		x	
walory przestrzeni wiejskiej prywatnej	<p>Domy jednorodzinne w Węgierce. Zabudowa w większości zwarta, częściowa rozproszona.</p> <p>Na terenie osady Pomiarki – jeden blok oraz domy bliźniaki (zabudowania po byłym PGR), dworek.</p> <p>Na terenie sołectwa wiele gospodarstw rolnych</p>		x	
zabytki i pamiątki historyczne	<p>Budynek po byłej szkole, obecnie dom mieszkalny – w miejscowości Węgierce, stacja transformatorowa, z 1937 r. spichlerz budynek nr 20.</p> <p>Pomiarki zespół dworsko-folwarczny (z dworkiem w rękach prywatnych z XIX w.) gorzelnia z XIX w. kapliczka z XX w.</p>			x
osobliwości kulturowe				

miejsca, osoby i przedmioty kultu	Dwie kapliczki oraz przydrożny krzyż. Parafia w Tarnówce pw. NMP		x	
święta, odpusty, pielgrzymki	Boże Ciało, Pielgrzymka na „Wrzosa” gdzie był Jan Paweł II		x	
tradycje, obrzędy, gwara	Święcenie pokarmów – Wielkanoc, Dożynki, Mikołaj, Boże Narodzenie, topienie Marzanny		x	
legendy, podania i fakty historyczne				
przekazy literackie				
ważne postacie i przekazy historyczne				
specyficzne nazwy	„Majatek” teren prywatnej wspólnoty mieszkaniowej, obecnie będący przedmiotem sporów sąsiedzkich	x		
specyficzne potrawy	Kuchnia wielkopolska		x	
dawne zawody	Pszczelarz, rolnik, gospodarz			x
zespoły artystyczne, twórcy				

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ II

RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
OBIEKTY I TERENY				
działki pod zabudowę mieszkaniową	Na terenie sołectwa występują prywatne działki pod zabudowę mieszkaniową - kilkanaście		x	
działki pod domy letniskowe				
działki pod zakłady usługowe i przemysł	Sołectwo posiada prywatne działki pod działalność usługową (Węgiec)		x	

pustostany mieszkaniowe	Trzy opuszczone gospodarstwa (Węgierce) oraz trzy mieszkania pustostany (Pomiarki)	x		
pustostany przemysłowe				
tradycyjne nieużytkowane obiekty gospodarskie (stodoły, spichlerze, kuźnie, młyny, itp.)	Kilka stodół i spichlerz, gorzelnia			
INFRASTRUKTURA SPOŁECZNA				
placze publicznych spotkań, festynów	Boisko przy świetlicy wiejskiej. Plac zabaw w Pomiarkach i w Węgiercach		x	
sale spotkań, świetlice, kluby	Świetlica wiejska, wiata integracyjna w Węgiercach. Mała altana w Pomiarkach		x	
miejsca uprawiania sportu	Boisko do siatki i piłki nożnej przy świetlicy wiejskiej w Węgiercach, dukty polne (po starym szlaku kolejowym)		x	
miejsca rekreacji	Wiata integracyjna, plac zabaw w Węgiercach i Pomiarkach		x	
ścieżki rowerowe, szlaki turystyczne	Stary szlak kolejowy - dawne torowisko			x
szkoły	Brak. Najbliższa w Tarnówce – dowóz gminny			
przedszkola	Brak. Publiczne Przedszkole i Żłobek MALUCH w Tarnówce – dowóz gminny			
biblioteki	Brak. Najbliższa w Tarnówce Gminna Biblioteka Publiczna i Gminny Ośrodek Kultury w Tarnówce			
placówki opieki społecznej	Brak. GOPS w Tarnówce			

placówki służby zdrowia	Złotów, Pila, Wałcz			
INFRASTRUKTURA TECHNICZNA				
wodociąg, kanalizacja	Sołectwo w pełni skanalizowane i zwodociagowane		X	
drogi (nawierzchnia, oznakowanie, oświetlenie)	Główny szlak komunikacyjny we wsi Węgierce to droga powiatowa nr 1042P (łącząca Miasto Złotów z DK 11) oraz 1043P (łącząca Miasto Krajenka z drogą wojewódzką 189), częściowo z infrastrukturą okołodrogową, oświetlona w obrębie wsi. Od głównego szlaku komunikacyjnego odchodzi: jedna droga gmina publiczna nr 105005P oraz kilka dróg wewnętrznych. Droga 105005P bez chodnika, częściowo oświetlona, z nakładką asfaltową		X	
chodniki, parkingi	Sołectwo posiada chodniki w 80%, po jednej stronie ulicy biegnącej przez wieś przy drodze powiatowej.		X	
sieć telefoniczna i dostępność Internetu	Bardzo dobry dostęp do Internetu, sieć światłowodowa w 80%		X	
telefonii komórkowej	Dobry dostęp do sieci komórkowej		X	
Internet szerokopasmowy	Dostępny światłowód. 80% domostw podłączonych do sieci światłowodowej		X	
transport publiczny: a) kolej (przystanki) b) autobus (przystanki)	a) Brak. PKP Ptusza (10 km)			
	b) 3 przystanki i zajezdnia autobusowa w Pomiarkach		X	
inne				

ANALIZA ZASOBÓW – CZĘŚĆ III				
RODZAJ ZASOBU	Opis (nazwanie) zasobu jakim wieś/miejscowość dysponuje	Znaczenie zasobu (odpowiednio wstaw X)		
		Małe	Duże	Wyróżniające
GOSPODARKA, ROLNICTWO				
miejsca pracy (gdzie, ile?)	Firma SmartBett 30 miejsc pracy, rolnictwo 15 osób, Farmer - 40 miejsc pracy, Fart-Pak 5 miejsc pracy		X	
znane firmy produkcyjne i zakłady usługowe i ich produkty	Smart-Bett inteligentne meble; Fart-Pak folie i opakowania; FARMER – zdrowe owoce		X	
gastronomia				
miejsca noclegowe				
gospodarstwa rolne	6 gospodarstw rolnych o powierzchni od kilku do kilkudziesięciu hektarów		X	
uprawy hodowle	Trzoda chlewnia, bydło mleczne		X	
możliwe do wykorzystania odpady produkcyjne	Płyty wiórowe z Smartbett, obornik		X	
zasoby odnawialnych energii	Panele fotowoltaiczne na świetlicy wiejskiej, panele fotowoltaiczne u prywatnych mieszkańców, 3 wiatraki		X	
ŚRODKI FINANSOWE I POZYSKIWANIE FUNDUSZY				
środki udostępniane przez gminę i/lub powiat	Fundusz sołecki, konkursy dla NGO - powiatowe i gminne			X
środki wypracowywane	Z gminnych konkursów np. konkurs na wieniec dożynkowy, na ozdobę dożynkową wsi			X

MIESZKAŃCY (KAPITAŁ SPOŁECZNY I LUDZKI)				
autorytety i znane postacie we wsi/miejscowości	Jan Zając – Radny gminny, Sołtys		x	
krajanie znani w regionie, w kraju i zagranicą				
osoby o specyficznej lub ważnej dla wiedzy i umiejętnościach, m.in. studenci				
przedsiębiorcy, sponsorzy	Prywatny przedsiębiorca, Farmer		x	
osoby z dostępem do Internetu i umiejętnościach informatycznych	Większość młodego pokolenia. Dostęp do Internetu 60% mieszkańców		x	
pracownicy nauki				
związki i stowarzyszenia	Grupa Odnowy Wsi - niesformalizowana		x	
kontakty zewnętrzne (np. z mediami)	Prasa: Złotowskie.pl; Aktualności Lokalne		x	
współpraca zagraniczna i krajowa	Z LGD Krajna Złotowska, z sąsiednimi sołectwami, z gminą		x	
INFORMACJE DOSTĘPNE O WSI				
publikatory, lokalna prasa	FACEBOOK, Aktualności Lokalne		x	
książki, przewodniki				
strony www	Facebook - Sołectwo Węgiec		x	

ZASOBY – wszelkie elementy materialne i niematerialne wsi i związanego z nią obszaru, które mogą być wykorzystane obecnie badź w przyszłości w realizacji publicznych bądź prywatnych przedsięwzięć odnowy wsi. Zwrócić uwagę na elementy specyficzne i rzadkie (wyróżniające wieś). *Opracowanie: Ryszard Wilczyński*

4. ANALIZA SWOT

Analiza SWOT (SWOT – skrót od angielskich słów odpowiadającym silnym i słabym stronom, szansom i zagrożeniom) służy przeanalizowaniu sytuacji obecnej, a także najbliższej przewidywalnej przyszłości pod kątem tego, czym dysponujemy, czego nam brakuje, co nam może pomóc, a czego powinniśmy starać się uniknąć, – aby nam nie szkodziło. Wynikiem analizy jest zestawienie atutów (mocne strony), braków (słabe strony), szans i zagrożeń. Pomaga to planować działania, zaspokajając potrzeby, wypełniać braki w sposób realny, w oparciu o zasoby, wykorzystując szanse i wkalkulowując ryzyko zagrożeń lub eliminując je.

<p>SILNE STRONY (atuty wewnętrzne)</p>	<p>SŁABE STRONY (słabości wewnętrzne)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Czyste środowisko sprzyjające rekreacji. J 2. Bogata flora i fauna. J 3. Malowniczy kanał Sokoleński. J 4. Kilka stawów ppoż. J 5. Dobra bonitacja gleb, sprzyjająca uprawom. B 6. Kilka cennych zabudowań prywatnych w gminnym rejestrze zabytków, w tym dawny budynek szkoły. T 7. Kapliczki i przydrożny krzyż jako miejsca kultu religijnego. T 8. Kultywowanie przez mieszkańców obrzędów świeckich i religijnych. T 9. Zdolność do integracji mieszkańców wokół określonego celu. J 10. Sołectwo w pełni skanalizowane i zwodociągowane. S 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Teren pagórkowaty, liczne zastoiska wodne na polach uprawnych. B 2. Sołectwo złożone z miejscowości Węgierce oraz osady Pomiarki – konflikt mentalności, różne punkty widzenia. J 3. Zabytkowy dworek w osadzie Pomiarki w rękach prywatnych. T 4. Zespół budynków pofolwarcznych w rękach prywatnych. T 5. Brak terenu gminnego w osadzie Pomiarki. S 6. Brak sklepu z niezbędnymi artykułami spożywczymi. J 7. Niezagospodarowany stary szlak kolejowy, brak ścieżek pieszo-rowerowych. S 8. Kilka pustostanów psujących estetykę sołectwa. S

<p>11. Kulturowanie tradycyjnej kuchni wielkopolskiej. T</p> <p>12. Na terenie sołectwa pasieki, artykuły rolne prosto od rolnika, sady owocowe (jabłonie). B</p> <p>13. Kilka działek prywatnych pod zabudowę mieszkaniową. B</p> <p>14. Świetlica wiejska z terenem rekreacyjnym i wiatą. S</p> <p>15. Dobry zasięg telefonii komórkowej i Internetu w sołectwie. J</p> <p>16. Prywatni, lokalni przedsiębiorcy oferujący miejsca pracy. B</p> <p>17. Wykorzystanie OZE przez mieszkańców. B</p> <p>18. Uchwalony fundusz sołecki. B</p> <p>19. Sołectwo laureatem konkursów gminnych i powiatowych. B</p> <p>20. Znane postacie i autorytety funkcjonujące w sołectwie. T</p> <p>21. Napływ nowych mieszkańców - powrót w rodzinne strony. J</p> <p>22. Funkcjonująca Grupa Odnowy Wsi. T</p> <p>23. Profil sołectwa na portalu społecznościowym. B</p>	<p>9. Świetlica wiejska wymagająca remontu (wewnątrz budynku) i doposażenia. S</p> <p>10. Teren rekreacyjny przy świetlicy wymagający doposażenia. S</p> <p>11. Brak Koła Gospodyń Wiejskich. T</p> <p>12. Brak OSP. J</p> <p>13. Niski przyrost naturalny w sołectwie. J</p> <p>14. Brak chodnika przy drodze gminnej łączącej miejscowość z osadą. S</p> <p>15. Brak oświetlenia przy drodze gminnej na trasie Węgierce-Pomiarki. S</p>
--	---

<p style="text-align: center;">SZANSE</p> <p style="text-align: center;">(okazje zewnętrzne płynące z otoczenia)</p>	<p style="text-align: center;">ZAGROŻENIA</p> <p style="text-align: center;">(zagrożenie płynące z otoczenia)</p>
<ol style="list-style-type: none"> 1. Zespół Szkół, Publiczne Przedszkole i Żłobek w Tarnówce. J 2. Rozwój światłowodu. S 3. Lokalna prasa szansą na nagłośnienie oddolnych inicjatyw. B 4. Współpraca z gminą i powiatem. B 5. Członkostwo Gminy Tarnówka w LGD Krajna Złotowska. B 6. Moda osiedlania się na terenach wiejskich. J 7. Zewnętrzne konkursy – możliwość pozyskania środków na rozwój sołectwa. B 8. Moda na ekologiczny styl życia. J 9. Uczestnictwo sołectwa w Programie Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+. B 10. Współpraca z sąsiednimi sołectwami. J 11. Stacja gazowa w Annopolu. S 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Brak komunikacji publicznej do ościennych miejscowości. J 2. Wzrost inflacji. B 3. Emigracja społeczna. J 4. Prawo związane z rozwojem elektrowni wiatrowej. S 5. Zbyt długi czas oczekiwania do lekarzy specjalistów. J 6. Wojna w Ukrainie - obniżenie poczucia bezpieczeństwa. J 7. Destabilizacja na rynku rolnym. B 8. Duża konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych. B 9. Duże obciążenia formalno-prawne związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. B 10. Stosowanie herbicydów do produkcji rolno-sadowniczej. J

5. ANALIZA POTENCJAŁU ROZWOJOWEGO

Analiza potencjału rozwojowego ma na celu gruntowne przemyślenia nad charakterem i związkami przyczynowo - skutkowymi elementów wcześniej przeprowadzonych analiz. Ma ona pomóc znaleźć faktycznie najważniejsze cele ogólne, wspomagać równomierny, zrównoważony rozwój wsi/miejscowości, poprzez zastosowanie wszystkich sfer życia, które z nich były dotąd słabiej rozwijane, które wymagają szczególnej uwagi, na których można budować przyszłość wsi/miejscowości. Pomaga również doprecyzować sformułowania użyte we wcześniejszych analizach.

Kategorie analizy potencjału rozwojowego (4 sfery/aspekty życia):

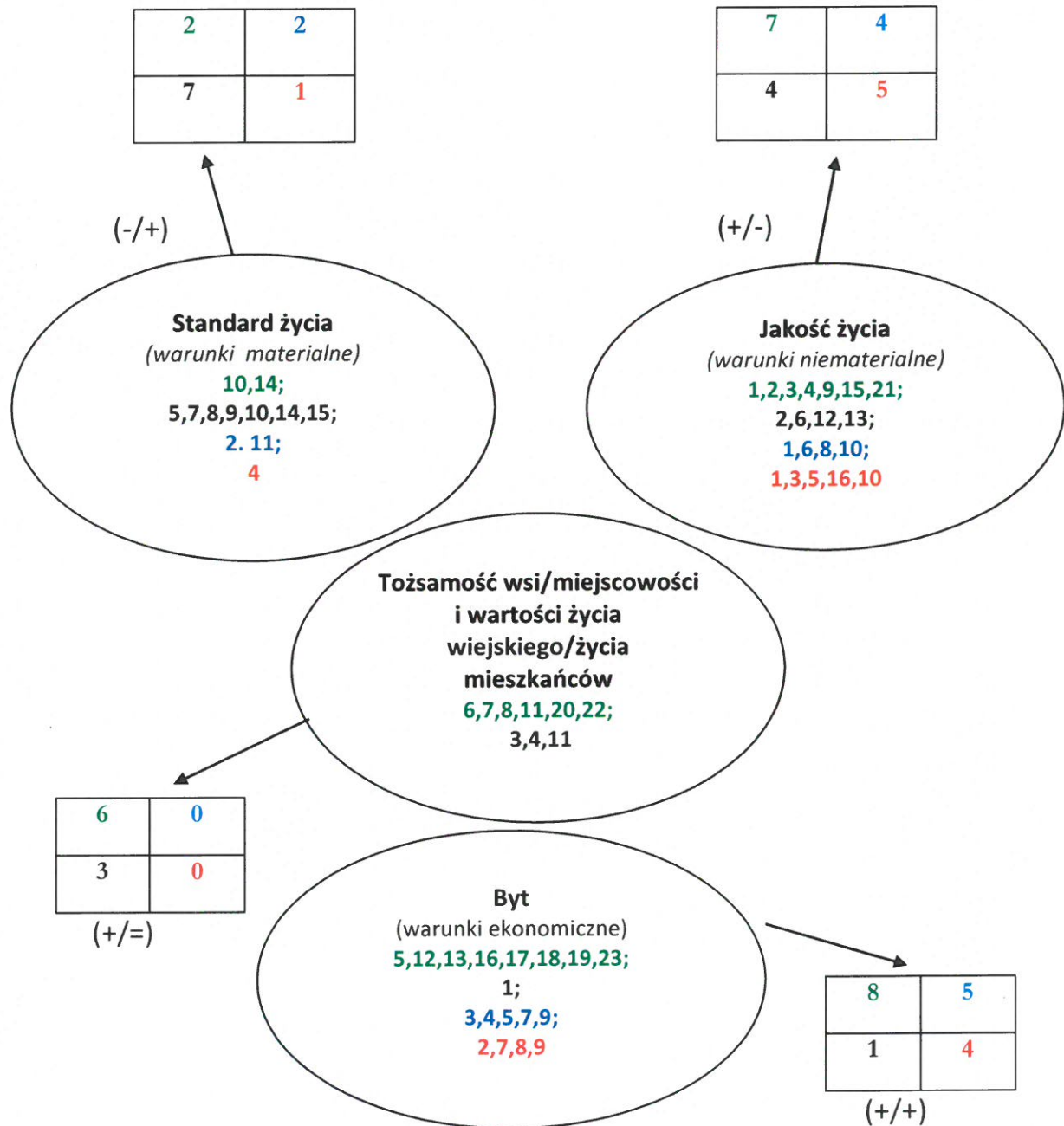
- **Standard życia:** stanowią czynniki materialne, infrastruktura techniczna i społeczna w przestrzeni publicznej (ilość, dostępność i stan), np.: drogi, chodniki, parkingi, oświetlenie uliczne, wodociąg, kanalizacja, sieć telefoniczna, dostęp do Internetu, świetlica, dom kultury, boisko, plac zabaw dla dzieci, przedszkole, szkoła, biblioteka, placówki usługowe, wyposażenie oraz stan posesji i budynków.
- **Jakość życia:** stanowią czynniki niematerialne – tworzą atmosferę między ludźmi np.: relacje sąsiedzkie, współpraca sąsiedzka, życzliwość, akceptacja postaw aktywnych, poczucie współuczestnictwa i współtworzenia, możliwość samorealizacji, oferta kulturalna, edukacyjna, wypoczynku i rekreacji oraz życia społecznego, poziom samoorganizacji społecznej, poczucie bezpieczeństwa, zagrożenia, dostępność komunikacyjna, zaopatrzenie w towary i usługi, stan środowiska, poziom wykształcenia mieszkańców.

- **Byt:** oznacza możliwości ekonomiczne mieszkańców, elementy wpływające na ich możliwości i źródła zarobkowania np.: rozstrzygnięcia planistyczne, wsparcie postaw przedsiębiorczych, zorganizowanie się przedsiębiorców i producentów rolnych, usługi i produkcja, produkty, możliwości pozyskiwania dochodu przez społeczność lokalną na cele publiczne, promocja.
- **Tożsamość wsi, wartości życia wiejskiego/życia mieszkańców:** to, jakość niemożliwa do uzyskania w dużym mieście, charakterystyczna dla małych społeczności tj.: kultura, tradycje, obyczaje, gwara, kultywowanie i rozwijanie poczucia wspólnoty, wzorce wychowawcze i więź międzypokoleniowa, uroczystości i rocznice, lokalny kult, pamięć o wybitnych mieszkańcach i wydarzeniach, lokalny, indywidualny styl osadnictwa i budownictwa, krajobraz kulturowy i przyrodniczy, charakterystyczne elementy architektury i urządzenia przestrzeni publicznej, lokalna kuchnia i potrawy.

Wynikiem analizy potencjału rozwojowego jest liczbowe określenie stosunku pozytywów (mocnych stron, zasobów i szans) do negatywów (słabych stron, braków, niedogodności i zagrożeń) w odniesieniu do każdego z czterech aspektów życia. Porównanie propozycji liczbowych ułatwia określenie, które ze sfer życia są świadomie rozwijane, a które traktowane „po macoszemu”, które sfery powinny ten rozwój wspierać.

Analiza potencjału rozwojowego wsi

silne strony	szanse
słabe strony	zagrożenia



Standard: Obszar całościowo na minusie. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 4/8. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny ten drugi przedstawia się lepiej. Stosunek silnych stron do słabych ujemny 2/7, stosunek szans do zagrożeń dodatni 2/1. Największą bolączką mieszkańców sołectwa jest niewystarczająca infrastruktura społeczno–kulturalno-rekreacyjna, wymagająca uzupełnienia, doposażenia i modernizacji. Największym problemem w tym obszarze są niewystarczające fundusze, a szansą na jego rozwój środki zewnętrzne.

Jakość: Obszar całościowo dodatni. Stosunek silnych stron wraz szansami do słabych stron i zagrożeń 11/9. Analizując płaszczyznę z podziałem na obszar wewnętrzny i zewnętrzny ten pierwszy przedstawia się lepiej. Wewnętrznie płaszczyzna na plusie, w stosunku silnych stron do słabych 7/4, zewnętrznie szanse do zagrożeń ujemne, w stosunku 4/5. Zaleca się rozwój i zacieśnianie relacji sąsiedzkich, integrację oraz aktywizację mieszkańców. Pomocą w rozwijaniu tego obszaru mogłoby być również wzmocnienie płaszczyzny standardu, poprzez rozbudowę i doposażenie infrastruktury integrującej.

Byt: Obszar całościowo dodatni. Silne strony wraz szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 13/5. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną tendencja podobna. Wewnątrz obszar dodatni, silne strony do słabych w stosunku 8/1, zewnętrznie szanse do zagrożeń także na plus, w stosunku 5/4. Mieszkańcy chcieliby poprawy warunków bytowych. Sołectwo ma taką szansę, upatruje jej głównie w środkach zewnętrznych, rozwoju przedsiębiorczości oraz promocji wsi. Zaleca się przede wszystkim wsparcie przy pozyskiwaniu środków zewnętrznych oraz promocję walorów sołectwa.

Tożsamość: Obszar całościowo na plus. Silne strony wraz z szansami do słabych stron i zagrożeń w stosunku 6/3. W rozbiciu na płaszczyznę wewnętrzną i zewnętrzną ta pierwsza przedstawia się lepiej. Silne strony do słabych dodatnie w stosunku 6/3. Zewnętrznie obszar obojętny, szanse do zagrożeń w stosunku 0/0. Mieszkańcy mają silne poczucie przynależności i tożsamości, opartej głównie na szczególnych walorach historycznych oraz kultywowaniu tradycji religijnych i świeckich. Zaleca się wspieranie owego poczucia przynależności do wspólnoty, a także edukację w tym zakresie, w szczególności młodego pokolenia, ocalając tradycje przed zapomnieniem.

6. WIZJA WSI/MIEJSCOWOŚCI: wyobrażenie stanu docelowego wsi/miejscowości, oddaje zbiorowe marzenia i oczekiwania, co do przyszłości, jest realna, bazuje na atutach, nie abstrahuje od barier, wzmacnia czynnik wyróżniający, zawiera dźwignię rozwojową.

Sołectwo pełne uroku i wewnętrznego sielskiego klimatu, położone pośród zielonych pastwisk, łąk, pól i kwitnących sadów.

Wielopokoleniowa wieś, dla której ważne są tradycje i relacje międzysąsiedzkie. Mieszkańcy są życzliwi, z pasją angażują się w inicjatywy na rzecz rozwoju wspólnoty wiejskiej. Nowoczesna i doposażona infrastruktura społeczno-rekreacyjna oraz malownicze dukty śródpolne zachęcają do aktywnego spędzania wolnego czasu na łonie natury.

**„Tu spokojnie dni nam płyną, z ciszy
błogiej Węgierce i Pomiarki słyną”**



7. PROGRAM KRÓTKOTERMINOWY ODNOWY WSI WĘGIERCE NA OKRES 24 MIESIĘCY

Kluczowy problem	Odpowiedź	Propozycje projektu	Czy nas stać na realizację? (tak/nie)		Punktacja	Hierarchia
			Organizacyjnie	Finansowo		
Co nas najbardziej zintegruje?	Zwiększenie oferty rekreacyjnej	Dzień Dziecka	Tak	Tak	2+2+2=6	IV
Na czym nam najbardziej zależy?	Doposażenie i remont świetlicy wiejskiej	Kuchnia w Węgiercach nas łączy i zjednoczy	Tak	Nie	5+5+5=15	I
Co nam najbardziej przeszkadza?	Niewystarczająca integracja	Piknik - Dni kwitnącej jabłoni	Tak	Tak	3+3+3=9	III
Co najbardziej zmieni nasze życie?	Doposażenie terenu rekreacyjnego	Zakup siłowni zewnętrznej oraz elementów na plac zabaw	Tak	Nie	4+4+4=12	II
Co nam przyjdzie najłatwiej?	Poprawa estetyki wokół świetlicy	Wykonanie nasadzeń wokół świetlicy wiejskiej	Tak	Tak	1+1+1=3	V
Na realizację, jakiego projektu planujemy pozyskać środki zewnętrzne? Z jakich źródeł? <i>(Maksymalnie 3 propozycje uszeregowane według ważności)</i>	Kuchnia w Węgiercach nas łączy i zjednoczy; Zakup siłowni zewnętrznej oraz elementów na plac zabaw – planujemy pozyskać środki z programu Wielkopolska Odnowa Wsi 2020+					

8. PROGRAM DŁUGOTERMINOWY ODNOWY WSI - WĘGIERCE

Wizja wsi/ miejscowości (hasłowa): „Tu spokojnie dni nam płyną, z cisy błogiej Węgierce i Pomiarki słyną”

I. Plan rozwoju		II. Program rozwoju	
1. CELE Co trzeba osiągnąć, aby urzeczywistnić wizję naszej wsi? / miejscowości?	2. Co nam pomoże osiągnąć cele? (zasoby, silne strony, szanse)	3. Co nam może przeszkodzić? (słabe strony, zagrożenia)	Projekty przedsięwzięcia jakie wykonamy
	ZASOBY których użyjemy	BARIERY słabe strony, jakie wyeliminujemy, zagrożenia, jakich unikniemy	
	ATUTY silne strony i szanse jakie wykorzystamy		
A. TOŻSAMOŚĆ WSI/MIEJSOWOŚCI I WARTOŚCI ŻYCIA WIEJSKIEGO/MIESZKAŃCÓW			
1. Budowa tożsamości i kultywowanie lokalnych tradycji i zwyczajów	Mieszkańcy kultywujący obrzędy świąteczne i religijne, aktywni mieszkańcy, Sołtys, współpraca z Parafią w Tarnówce, świetlica wiejska, miejsca kultu religijnego, mieszkańcy o zdolnościach	Niewystarczająca estetyka wokół miejsc kultu religijnego, niewystarczające zaangażowanie mieszkańców, brak Koła Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich, przydrożny krzyż wymagający zmiany lokalizacji	1.1 Międzypokoleniowe warsztaty kulinarne 1.2 Warsztat wyplatania wienca dożynkowego 1.3 Mikołajki 1.4 Sołecka zabawa karnawałowa 1.5 Walentynki

	<p>kulinarnych i manualnych, teren rekreacyjny, historia powstania miejscowości, „Folwark na rozdrożu”</p>	<p>1.6 Malowanie jajeczek i szukanie zajęczka na „Folwarku na rozdrożu”</p> <p>1.7 Warsztaty wyplatania palmy wielkanocnej</p> <p>1.8 Świecenie pokarmów wielkanocnych</p> <p>1.9 Zadbanie o miejsca kultu religijnego - poprawa estetyki</p> <p>1.10 Budowa ołtarza w Oktavie Bożego Ciała</p> <p>1.11 Uczestnictwo w dożynkach gminnych</p> <p>1.12 Ognisko z pieczoną pyrą</p> <p>1.13 Jubileusz powstania wsi oraz wystawa fotograficzna „Z życia wsi”</p> <p>1.14 Wykonywanie ozdób świątecznych i ozdabianie sołeckiej choinki</p> <p>1.15 Gwiazdor z paczkami dla najmłodszych</p> <p>1.16 Wolontariat międzysąsiedzki - utworzenie grupy wsparcia</p>
--	--	---

			<p>1.17 Wymiana krzyża przydrożnego</p> <p>1.18 Utworzenie Koła Gospodyń i Gospodarzy Wiejskich</p> <p>1.19 Zakup strojów do KGiGW z logo koła</p>
<p>B. STANDARD ŻYCIA</p>			
<p>1. Poprawa i rozwój infrastruktury technicznej</p>	<p>Dostępny teren i istniejąca infrastruktura, współpraca z gminą, powiatem, możliwość pozyskania środków zewnętrznych, możliwość podłączenia gazu w sołectwie, zewnętrzne konkursy i programy wspierające</p>	<p>Niewystarczająca infrastruktura techniczna, drogi wymagające modernizacji, niewystarczający ciąg chodników, ścieżek pieszo-rowerowych, azbestowy wodociąg w części sołectwa, niewystarczające środki, duża konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, utrudniona procedura formalno-prawna</p>	<p>1.1 Budowa ścieżki pieszo-rowerowej (na starym torowisku):</p> <p>1.1.1 działka nr 234 obręb Węgierce</p> <p>1.1.2 działka nr 296/28 obręb wsi Tamówka do ulicy 2 lutego</p> <p>1.1.3 na trasie Węgierce-Pomiarki</p> <p>1.1.4 na trasie Węgierce-Bartoszkowo</p> <p>1.2 Budowa drogi:</p> <p>1.2.1 działka nr 113 od drogi powiatowej 1042P do działki nr 112 i do posesji nr 21</p> <p>1.2.2 od miejscowości Węgierce do osady Pomiarki położenie dywanika asfaltowego (działki 48/1; 50/3)</p>

			<p>1.3 Utwardzenie odcinka drogi od Pomiarek do Osówki</p> <p>1.4 Wymiana oświetlenia ulicznego w sołectwie na ledowe</p> <p>1.5 Przebudowa skrzyżowania na drogach powiatowych w Węgiercach nr 1042P;1043P</p> <p>1.6 Budowa parkingu przy świetlicy wiejskiej</p> <p>1.7 Budowa chodnika w osadzie Pomiarki</p> <p>1.8 Wymiana azbestowych rur wodociągu wiejskiego w miejscowości Węgierce oraz w części osady Pomiarki</p> <p>1.9 Budowa sieci gazowej w sołectwie</p>
<p>2. Poprawa i rozwój infrastruktury społeczno-rekreacyjnej</p>	<p>Aktywni mieszkańcy, współpraca z gminą, KOWR, LGD Krajna</p> <p>Złotowska, możliwość pozyskania środków finansowych w ramach</p>	<p>Świetlica wiejska wymagająca doposażenia i modernizacji, niewystarczające środki finansowe, duża konkurencja</p>	<p>2.1 Zakup sprzętu multimedialnego</p> <p>2.2 Budowa placu do Paintball-u</p> <p>2.3 Doposażenie „Folwarku na rozdrużu” w urządzenia rekreacyjne placu zabaw i boiska</p>

	<p>konkursów zewnętrznych m.in. WOW 2020+, fundusz sołecki, dostępny teren wokół świetlicy wiejskiej, świetlica wiejska</p>	<p>w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, brak boiska wielofunkcyjnego w sołectwie, brak ścieżki pieszo-rowerowej</p>	<p>2.4 Przejęcie terenu od KOWR na cele rekreacyjno-sportowe (nr działki 391)</p> <p>2.5 Budowa wiaty integracyjnej w osadzie Pomiarki</p> <p>2.6 Budowa placu zabaw w osadzie Pomiarki</p> <p>2.7 Przebudowa i modernizacja wnętrza świetlicy wiejskiej w Węgiercach</p> <p>2.8 Budowa boiska wielofunkcyjnego w sołectwie Węgierce</p> <p>2.9 Budowa ścieżki edukacyjnej w sołectwie</p>
<p>C. JAKOŚĆ ŻYCIA</p>			
<p>1. Podnoszenie kompetencji i zainteresowań mieszkańców wraz z poprawą estetyki w sołectwie</p>	<p>Aktywni mieszkańcy, Sołtys, GOW, świetlica wiejska, mieszkańcy zainteresowani podnoszeniem swoich kompetencji i pogłębianiem</p>	<p>Niewystarczający odzew na proponowaną ofertę, niewystarczające środki finansowe, duża konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych</p>	<p>1.1 Warsztaty kulinarne</p> <p>1.2 Warsztaty zielarskie</p> <p>1.3 Warsztaty rękodzielnicze:</p> <p>1.3.1 Praca w drewnie</p> <p>1.3.2 Wikliniarstwo</p> <p>1.3.3 Ozdób okolicznościowych</p>

	<p>zainteresowań, współpraca z gminą, możliwość pozyskania środków z programu WOW 2020+, LGD Krajna Złotowska, fundusz sołecki</p>		<p>1.3.4 Robótki ręczne 1.4 Warsztaty florystyczne 1.5 Warsztat aranżacji ogrodów 1.6 Programowanie z lego 1.7 Warsztaty kreatywno-sensoryczne dla dzieci 1.8 Wycieczka do Nadleśnictwa - spotkanie z leśnikami pt.: „Przyroda wokół nas” 1.9 Szkolenie z zakresu pożarnictwa i udzielania pierwszej pomocy 1.10 Poprawa estetyki w sołectwie wraz z wykonaniem nasadzeń oraz zakup pojemników do segregacji śmieci</p>
<p>2. Zwiększenie oferty rekreacyjno-kulturalnej w sołectwie</p>	<p>Aktywni mieszkańcy, Sołtys, GOW, współpraca z gminą, świetlica wiejska, mieszkańcy propagujący aktywny styl życia,</p>	<p>Niewystarczająca oferta do mieszkańców, niewystarczające środki finansowe, niesprzyjająca aura</p>	<p>2.1 Wycieczki krajoznawcze 2.2 Potyczki sportowe 2.3 Gry i zabawy terenowe</p>

	<p>możliwość pozyskania środków zewnętrznych, współpraca z ościennymi sołectwami, nadleśnictwem, teren rekreacyjny, wiatra, fundusz sołecki</p>		<p>2.4 Dzień Dziecka 2.5 Kino plenerowe 2.6 Spacer Nordic walking 2.7 Zajęcia ruchowo-taneczne 2.8 Dzień Kobiet 2.9 Spływ kajakowy 2.10 Sołecki kulig 2.11 Sołecka Zabawa Sylwestrowa</p>
<p>D. BYT</p>			
<p>1. Promocja wsi i poprawa warunków bytowych mieszkańców</p>	<p>Walory przyrodnicze i historyczne sołectwa, możliwość pozyskania środków zewnętrznych, aktywni mieszkańcy zainteresowani poprawą warunków bytowych, dostępny teren, Internet,</p>	<p>Niewystarczająca promocja sołectwa, duża konkurencja w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zniszczona tablica informacyjna w Pomiarkach</p>	<p>1.1 Utworzenie questu o sołectwie 1.2 Bieżąca aktualizacja na FB informacji o wydarzeniach w sołectwie 1.3 Zakup gadżetów promujących sołectwo 1.4 Ulotka promująca sołectwo</p>

	<p>mieszkańcy o zdolnościach redaktorskich, fotograficznych i informatycznych, współpraca z gminą, LGD Krajna Złotowska</p>		<p>1.5 Warsztaty z pozyskania i rozliczania środków zewnętrznych 1.6 Akcje charytatywne 1.7 Budowa i montaż witaczy 1.8 Wymiana tablicy informacyjnej w Pomiarach</p>
--	---	--	---

PLAN DŁUGOTERMINOWY zawiera opis planowanych zadań inwestycyjnych i przedsięwzięć aktywizujących społeczność lokalną w okresie 5 lat od dnia przyjęcia odnowy wsi/miejscowości, w kolejności wynikającej z przyjętych priorytetów rozwoju wsi/miejscowości. Plan ten powinien obejmować i wykorzystywać atuty oraz zasoby wsi/miejscowości eliminując bariery zewnętrzne i wewnętrzne.

Analiza potencjału, analiza SWOT, wizja, plan długo i krótkoterminowy (elementy strategii) należy sukcesywnie - w miarę potrzeb aktualizować, uzupełniać i rozszerzać. Wszelkie zmiany dokonywane w analizach skutkują automatycznie koniecznością wprowadzenia zmian w pozostałych elementach strategii.

*Plan ten jest ambitny,
Trudny, my to wiemy.
Lecz my też ambitni,
Więc... zrealizujemy.
Małymi kroczkami
Tip topem do celu,
Bo takim sposobem
Dochodziło wielu.
Mamy chęć, to podstawa.
Wiemy jak i co.
I jak w tej piosence:
„Bo jak nie my, to kto?”*

**Przedstawiciele Grupy Odnowy Wsi – Węgieierce
uczestniczący w przygotowaniu dokumentu:**

- 1. Jolanta Zając-Kocikowska**
- 2. Joanna Zając**
- 3. Wojciech Zając**
- 4. Jan Zając**

Moderatorzy odnowy wsi:

- 1. Ewa Jankowiak**
- 2. Mirosława Woźniak**

**Podpisy przedstawicieli Grupy Odnowy Wsi – Węgiec
uczestniczących w przygotowaniu dokumentu:**

Imię i Nazwisko	Podpis
JOANNA ZAJĄC	Joanna Zajac
JOLANTA ZAJĄC-KOBIKOWSKA	Jolanta Zajac- Kobikowska
WOJCIECH ZAJĄC	Wojciech Zajac
JAN ZAJĄC	Jan Zajac

Podpisy moderatorów odnowy wsi:

Ewa Jankowiak ... 

Mirosława Woźniak ... 

